

UDENRIGSMINISTERIET

VERDEN I OPBRUD PARTNERSKABER I UDVIKLING

Danmarks udviklingspolitiske strategi

Juni 2025

INDHOLDSFORTEGNELSE

Udviklingspolitik i en geopolitisk brydningstid	5
Vores tilgang til udviklingspolitik	9
Ligeværdige partnerskaber med udgangspunkt i interesser	9
Økonomisk diplomati som løftestang	10
Et reformeret multilateralt samarbejde	13
Gearing af ressourcer	15
EU i en hovedrolle	18
Prioriterede indsatsområder	21
Jobskabelse, økonomisk vækst, handel og investeringer	21
Respons på konflikter, tvungen fordrivelse og irregulær migration	23
Retfærdig, bæredygtig og grøn omstilling	26
Forsvar for demokrati og menneskerettigheder	28
Uddannelse og sundhed	30
En mere strategisk og effektiv bistand	33

February 5, 2025

KSh60/00 (TSh1,700 : US\$2,700/00 : Rf900/00)

Queries as Waititu takes over Kenya Kwanza party P.6

...chips sound...

DAILY NATION

America first Situation threatens to unravel decades of progress in Kenyan health sector, where USAID has been...

Trump's US aid freeze to leave 35,000 jobs

Thousands of employees of United States government-funded health projects and other programmes in the country are staring at mass layoffs following president Donald Trump's order freezing aid, with the reality of the suspension starting to hit home as more than 2,000 workers have been sent on unpaid leave starting this week **Page 4**

JOB IMPACT ON KENYA

- 1,952 doctors and clinical officers
- 1,234 nurses and midwives
- 578 laboratory staff
- More than 340 pharmacists
- Over 24,577 community health workers

UDVIKLINGSPOLITIK I EN GEOPOLITISK BRYDNINGSTID

Verden er i opbrud. Geopolitikken dominerer globalt. Vi ser store magtforskydninger og dybere skillelinjer. Ruslands fuldskalainvasion af Ukraine. Stærke kræfter undergraver det multilaterale samarbejde, demokratiet og den internationale retsorden. Rammerne for internationalt samarbejde, herunder udviklingspolitikken, omkalfatres.

USA har kastet den verdensorden, som vi har kendt i årtier, op i luften. Det gælder ikke mindst på udviklingsområdet. Andre lande og regionale stormagter som Golflandene, Kina, Tyrkiet og Indien bygger alliancer og omsætter deres relative vægt til indflydelse. Når én aktør trækker sig, står andre på spring til at fylde tomrummet ud.

Der er meget på spil. Men hvis vi har modet til at engagere os i styrkede og ligeværdige partnerskaber, og bidrage til at bekæmpe fattigdom, er der også meget at vinde. Vi skal ikke bare lukke hullerne i takt med, at USA flytter fokus. Vi skal vælge vores egen vej. Vi skal som en del af EU og Norden sætte ind, hvor muligheden for at skabe forandringer er størst. Danmark og EU skal stå fast på at være en pålidelig og troværdig partner midt i det geopolitiske og udviklingspolitiske stormvejr.

Udfordringerne står i kø. Vores planet lider under en accelererende klimakrise. Langt over 100 mio. mennesker er på flugt, og irregulær migration mod Europa udfordrer de europæiske lande og landene langs migrationsruterne. Vi står over for en massiv mangel på jobs i lav- og mellemindkomstlandene, hvor 1,2 mia. unge kommer ud på arbejdsmarkedet frem mod 2035. Seneste tal fra Verdensbanken peger på, at der er 808 millioner ekstremt fattige i verden. Civilsamfundet og kvinder og pigers rettigheder er under pres. Muligheden for at nå Verdensmålene og indfri Parisaftalen rinder ud i takt med, at finansieringskløften og gældsbyrderne vokser i udviklingslandene. Det er med til at skabe en tillidskrise mellem nord og syd.

Det er i vores interesse at engagere os i verden. Det er dybest set en investering i vores egen sikkerhed og

økonomi - både på kort og på langt sigt. En investering i udvikling er en investering i mere stabilitet, styrket handel og mindre irregulær migration. Fremover skal udviklingsbistanden i langt højere grad reflektere danske interesser.

Udviklingssamarbejde og økonomisk diplomati er to helt centrale indsatser for at fremme danske interesser. De skal spille bedre sammen. Når det sker, kan vi både levere resultater, der skaber udvikling i vores partnerlande og åbne nye markeder og investeringsmuligheder for danske virksomheder. Danske virksomheder har styrkepositioner, der efterspørges af vores partnerlande.

Danmark kan ikke løfte den ambition alene. Dertil er vi simpelthen for små. EU står derfor helt centralt i strategien. Det er i Danmarks interesse, at EU bliver en foretrukket partner for udviklingslandene. Vi skal gøre vores til, at det sker.

Strategien skal bakkes op af konkret handling. Den er udarbejdet med afsæt i FN's målsætning om at anvende 0,7 pct. af BNI på udviklingsbistand, hvilket Danmark har levet op til i 45 år. Udviklingsbistanden giver Danmark en strategisk fordel, der kun bliver større, når verden er i opbrud. Vores udviklingsbistand er en geopolitisk investering, der åbner døre, skaber resultater og strategiske alliancer. Den giver os en stemme i lande og fora, hvor der bliver truffet beslutninger med stor betydning for os. Og den gør på én gang en stor forskel for fattige og udsatte befolkningsgrupper, og bidrager til et mere trygt, stabilt og rigt Danmark. Demokrati, frihed og menneskerettigheder giver bedre liv, uanset hvor i

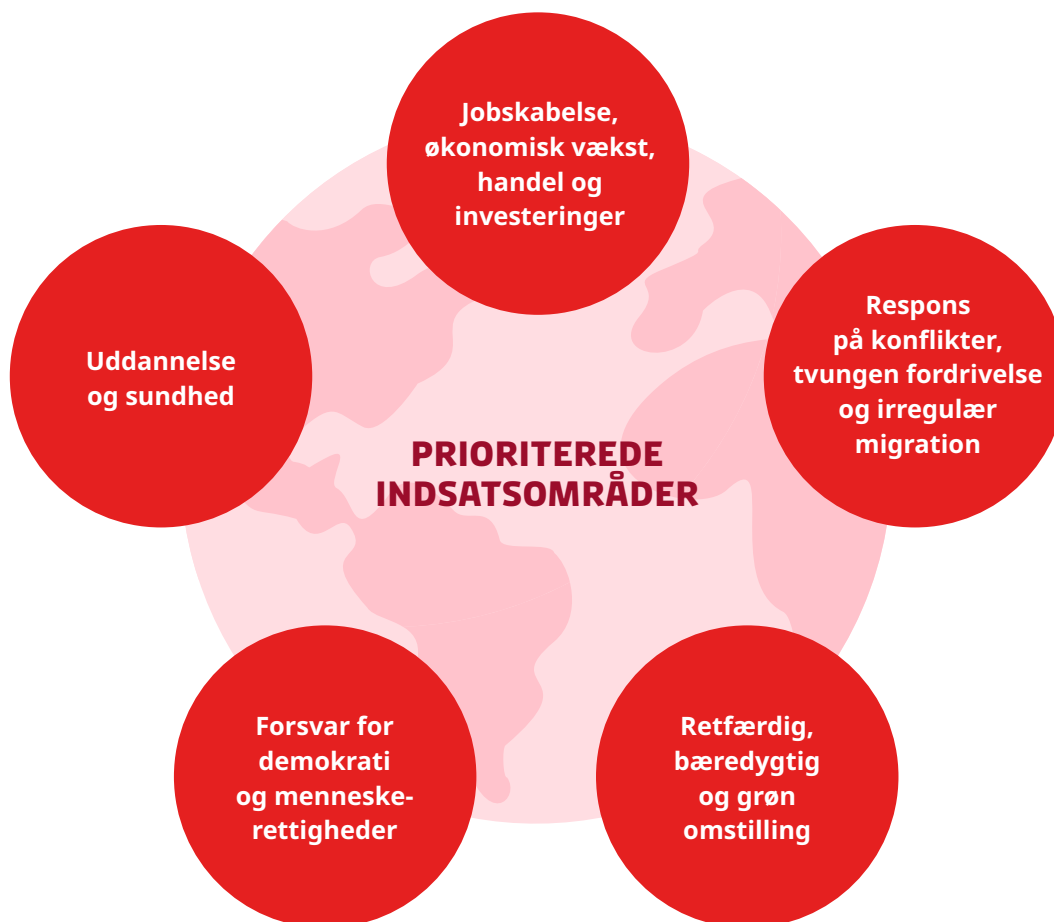
verden man lever. Samtidig skal vores tilgang til verden være pragmatisk. Vi skal se den og agere i den, som den er – ikke som vi ønsker, den skal være.

Vi står på et stærkt fundament. Igennem 60 år har vi med udviklingssamarbejdet skabt resultater, bygget broer mellem mennesker og dannet stærke partnerskaber. Vi har bidraget til at styrke demokrati og menneskerettigheder og opnået markante resultater indenfor grøn omstilling, uddannelse, sundhed, ligestilling, oprindelige folks rettigheder og civilsamfundets udvikling ude i verden. Vi er anerkendt som en toneangivende og pålidelig humanitær aktør. Dansk udviklingsbistand nytter. Den udgør et stærkt afsæt for at fortsætte arbejdet for social og økonomisk udvikling i partnerlandene.

Næsten 90 pct. af verdens unge bor i et udviklingsland. De fylder mere og mere demografisk – mindre og mindre demokratisk. Vi tror på, at give børn og unge bedre muligheder, og at betragte dem som en ressource, der skal inddrages. Ingen nation eller region kan løse sine udfordringer alene. Vi må stå sammen og investere i fremtidens generationer.

Danmark kan ikke være til stede overalt, og derfor skal vi prioritere skarpt, når vi bruger midler til udviklingsbistand. Der er således behov for en mere strategisk tilgang, hvis vi skal opnå de bedste resultater. Vi skal fortsat støtte mange af verdens fattigste og de mest skrøbelige lande, men i højere grad også samarbejde med vækstlande og lande kendetegnet ved fremgang og stabilitet. Tyngden af vores bilaterale engagement skal ligge hos vores naboer – først og fremmest Ukraine, men også EU's østlige naboskab bredere set samt Mellemøsten og Afrika. Men vi skal ikke lukke øjnene for muligheder og udfordringer andre steder. Vi vil derfor også skabe stærke partnerskaber i Asien, Stillehavsregionen og Latinamerika. Udviklingspolitikken skal fortsat leve op til målsætningsparagraffen i lov om internationalt udviklingssamarbejde.

Verden i dag betyder, at udviklingsbistanden er vigtigere end nogensinde. Behovene er stigende, finansieringen er faldende, men samtidigt indeholder bistanden enorme muligheder for os. Der er dog behov for, at vi tilpasser måden, vi bruger den, hvis den skal forblive relevant og effektiv.

FRA STRATEGI TIL HANDLING

Danmark står på et solidt fundament af tætte udviklingspolitiske partnerskaber og effektfulde resultater. Det skal vi bygge videre på med afsæt i Danmarks udviklingspolitiske engagement som forankret i lov om internationalt udviklingssamarbejde. Samtidig skal vi også turde at tænke nyt og være ærlige om vores egne interesser. Vi er ikke, og skal ikke være, enige om alt, men vi skal finde fællesmængden mellem egne og vores partners interesser. Det er kernen af ligeværdige partnerskaber.

Derfor vil vi:

- > Føre en ærlig og interessebaseret udviklingspolitik, hvor gensidig interessevaretagelse er udgangspunktet for vores partnerskaber.
- > Sikre en større integration af økonomisk diplomati i udviklingspolitikken.
- > Arbejde for tidligere og tydeligere inddragelse af eksterne aktører gennem oprettelse af et Partnerskab for Global Udvikling, der skal komme med input og retning til implementering af strategiens målsætninger.
- > Sætte fokus på økonomisk vækst, uddannelse, sundhed og jobskabelse, herunder for de mange nye unge på arbejdsmarkedet.
- > Arbejde for, i tæt samarbejde med vores EU-partnere, at finde nye løsninger på migrationsudfordringerne og samarbejde med landene langs migrationsruterne.
- > Understøtte varige løsninger på konflikt og fundamentale menneskerettigheder, herunder med afsæt i vores medlemskab i FN's Sikkerhedsråd.
- > Fastholde Danmark som en markant humanitær aktør, der står vagt om humanitære principper og leverer effektiv hjælp til de mest udsatte.
- > Styrke demokrati og inddragelse af unge. Samarbejde skal gennemføres af, med og for unge, så de får reel medbestemmelse.
- > Fremme sikker og lige adgang til uddannelse og sundhed.
- > Udvikle nye innovative finansieringsmodeller, der kan mobilisere milliarder af privat finansiering.
- > Gå forrest i at bidrage til det nye globale klimafinansieringsmål.
- > Arbejde for, at vi gennem udviklingssamarbejdet opnår de mest effektive og hensigtsmæssige resultater. Det skal vi bl.a. ved at understøtte arbejdet med at reformere og effektivisere FN og den internationale finansielle arkitektur.
- > Bidrage til at gøre EU til en mere effektiv geopolitisk aktør, og at EU bliver udviklingslandenes foretrukne partner.

VORES TILGANG TIL UDVIKLINGSPOLITIK

LIGEVÆRDIGE PARTNERSKABER MED UDGANGSPUNKT I INTERESSER

Ligeværdige partnerskaber er nøglen til bedre resultater og større politisk indflydelse. Danmark og EU kan kun blive set som attraktive partnere i de lande, hvor vi engagerer os, hvis vi bliver bedre til at lytte til, hvad der efterspørges. Fra regeringspartnere såvel som det lokale civilsamfund og erhvervsliv. Hvor vi udforsker mulighederne for at samarbejde, investere og handle mere med hinanden. Og hvor vi styrker det mellemfolkelige engagement. Vi skal være ærlige om vores interesser og i fællesskab identificere, hvad vi kan samarbejde om, men også hvad vi ikke skal. Vi skal engagere os bredt. Lytte mere og moralisere mindre.

De indsats, vi støtter, styres og drives oftest af lokale aktører. Vi skal styrke deres lederskab og give dem øget ansvar for at omsætte udviklingsbistand til resultater. Det betyder, at pengene skal mere direkte ud, hvor de gør mest gavn. Det er essensen af lokalisering.

Hele Danmark skal med

Med denne strategi rykker en bredere vifte af danske interessenter ind i kernen af udviklingssamarbejdet. Fra idéudvikling over erfaringsdeling til eksekvering og konkrete indsatser.

Vores partnerlande efterspørger samhandel, investeringer, danske erfaringer og konkrete løsninger, hvilket dansk erhvervsliv og myndigheder kan understøtte.

Ved at styrke samarbejdet med de filantropiske fonde kan vi sammen mobilisere mere kapital og få flere innovative løsninger på banen. Sammen kan vi skabe resultater, der rækker langt ud over, hvad vi kan hver for sig.

De danske civilsamfundspartnere – store som små – og deres lokale partnere er afgørende. De er til stede i kriser og skrøbelige kontekster, hvor det er allersværest. Vi har en stærk interesse i at drage endnu bedre nytte af hele bredden af det danske civilsamfund som en del af Danmarks aftryk i verden.

Vi vil fortsat prioritere vores indsats for at oplyse og engagere danskerne i udviklingssamarbejdet. Det er helt centralt for at fastholde danskernes opbakning. Dette gør vi stærkest i samarbejde med civilsamfundsorganisationer, fonde, uddannelsesinstitutioner og erhvervsliv.

De stærkeste bånd opstår i mødet mellem mennesker på tværs af landegrænser. Det styrker den globale sammenhængskraft og er med til at langtidssikre forudsætningerne for, at vi kan varetage vores interesser. Det er en hovedopgave for udviklingssamarbejdet at fremme det mellemfolkelige engagement bl.a. inden for kultur, uddannelse og forskning, herunder uddannelse af fremtidens landbrugere, så gensidig forståelse og menneskelige relationer styrkes. Det gælder ikke mindst de unge. Det kræver bl.a. smidige processer for visumansøgninger.

DANMARK VIL:

- **Føre en ærlig og interessebaseret udviklingspolitik**, hvor gensidig interessevaretagelse er udgangspunktet for partnerskaber.
- **Fremme, at flere danske aktører** bidrager til udviklingsambitionerne med erhvervslivet i en langt mere markant rolle.
- **Styrke mellemfolkeligt engagement**, der skaber stærkere bånd mellem vores befolkninger.

ØKONOMISK DIPLOMATI SOM LØFTESTANG

Udviklings samarbejdet skal bidrage til at opfylde Verdensmålene og understøtte inklusiv og bæredygtig økonomisk udvikling og højere levestandarder i udviklingslandene. Danmarks økonomiske diplomati skal understøtte dansk velstand, sikkerhed og værdier. På tværs af de formål er der en fællesmængde, som vi skal udnytte bedre. For vores partners og vores egen skyld.

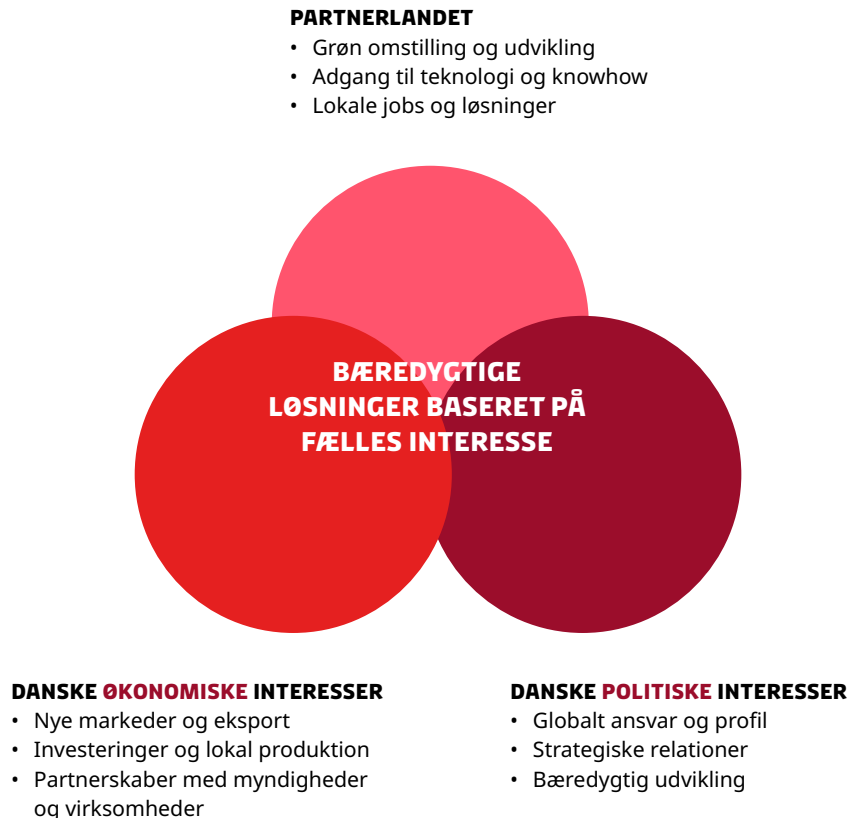
Danske virksomheder har løsninger og teknologier, der allerede bidrager til bæredygtig social og økonomisk udvikling. Deres investeringer og handel skaber jobmuligheder og privatsektorudvikling, og deres produkter bidrager til konkrete forbedringer indenfor eksempelvis sundhed, digitalisering, den maritime sektor, vand, landbrug, fødevarer og energi. Dansk erhvervslivs engagement i partnerlandene er til gensidig fordel og bidrager til bæredygtig økonomisk vækst og jobskabelse - både ude og hjemme.

Men potentialet er større. Hvis danske virksomheder skal engagere sig, kræver det en aktiv indsats, hvor Danmarks udviklingspolitiske engagement kan være døråbner. Risici skal reduceres, og potentialet på markederne skal synliggøres og aktiveres gennem partnerskaber, pilotprojekter og erhvervsinstrumenter.

I udviklingslandene skal vi være bedre til at udnytte Danmarks eksisterende finansieringsinstrumenter samt udvikle nye instrumenter til at hjælpe danske virksomheder med at realisere konkrete projekter. Det kræver tålmodighed, for afkastet kommer sjældent hurtigt. Men aktører, der går tidligt ind og bliver lidt længere, står ofte stærkere, når en økonomi for alvor tager fart. Ved at opbygge relationer og bedre forståelse for lokale forhold kan danske virksomheder skabe grobund for både deres egen og landets vækst.

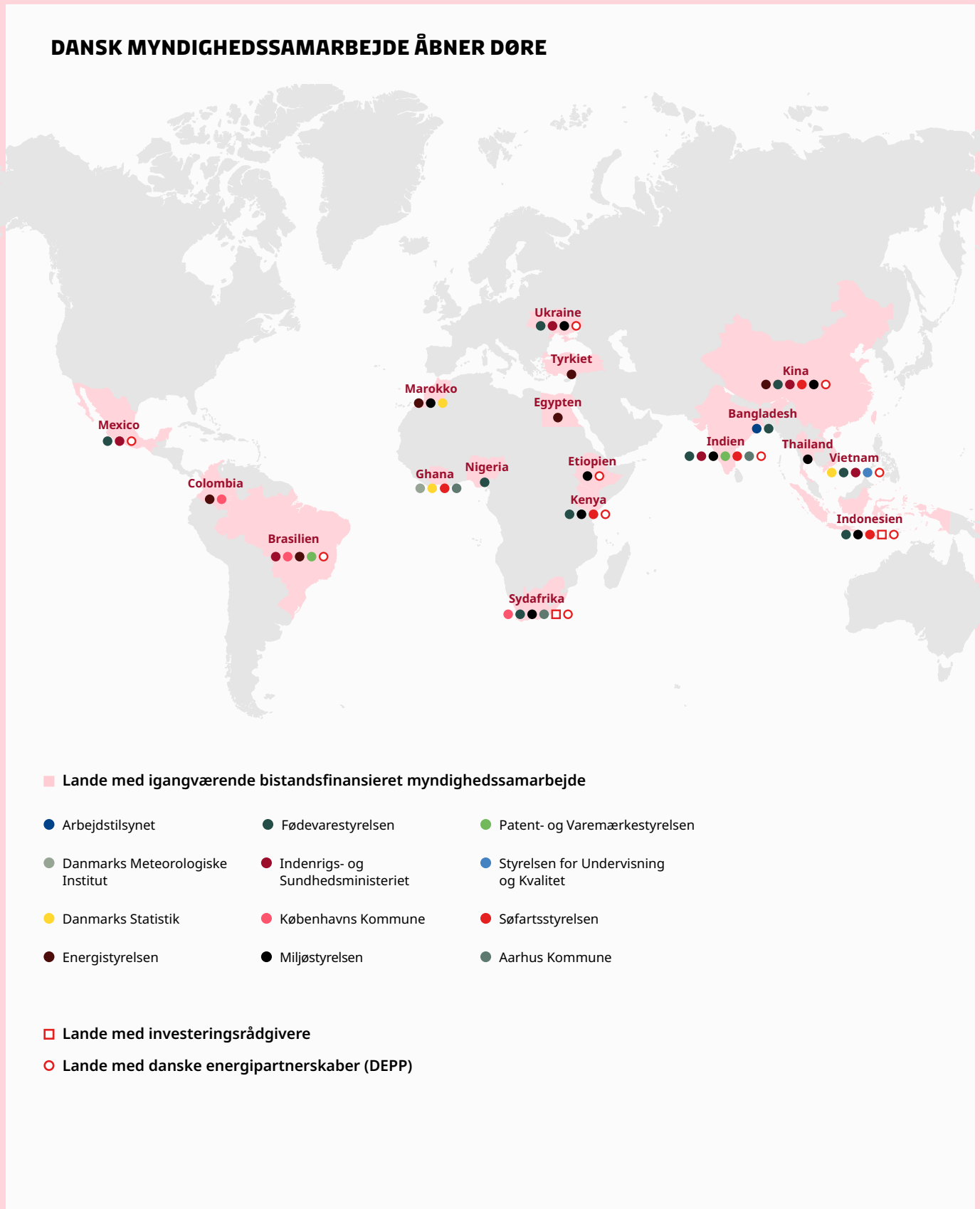
Figur 1: Udviklingsbistand skaber værdi for Danmark, virksomheder og partnerlandet. Dansk udviklingsbistand leverer på tre fronter, hvor løsninger fra danske virksomheder bidrager til bæredygtig udvikling i partnerlande samtidig med, at Danmark styrker sin globale rolle ved at facilitere nye markeder, lokal produktion, sourcing, vidensdeling og partnerskaber.

Kilde: Udenrigsministeriet, 2025.

Figur 2: Kortet viser dansk myndighedssamarbejde i udviklingslande i 2025.

Kilde: Udenrigsministeriet.

Mere gennemsigthed – flere løsninger

Danmark har allerede en række udviklingsinstrumenter målrettet samarbejde med danske virksomheder, men der er behov for en styrkelse og tilpasning. Virksomheder engagerer sig i vækstmarkederne i udviklingslande på mange forskellige niveauer, og erhvervsinstrumenterne skal opgraderes, så de i højere grad kan levere den kapital, den risikoafdækning og den tekniske viden, som gør det muligt at understøtte virksomhederne. Det er en håndsrækning til virksomhederne. Men virksomhederne skal selv tage et større medansvar, hvis vi skal se det fulde udbytte af den styrkede indsats.

Impact Fund Denmark (tidligere Investeringsfonden for Udviklingslande) og Danmarks Eksport- og Investeringsfond (EIFO) er vigtige aktører, der inden for hver deres respektive rammer kan tilbyde finansiering, der matcher danske virksomheders behov på udviklingsmarkederne. Deres samarbejde skal styrkes, så de er bedre i stand til at tilbyde relevante finansieringspakker for virksomheder. Impact Fund Denmark spiller allerede en central rolle i at fremme bæredygtig udvikling gennem investeringer i den private og offentlige sektor i udviklingslande. Impact Fund Denmark's impact-investeringer skal være en drivkraft i den ambitiøse opskalering, vi står overfor i de kommende år, da de kombinerer gavnlige udviklingseffekter med et finansielt afkast. EIFO spiller en rolle i at finansiere både offentlige og private købere i udviklingslande, når de køber dansk. Denne finansiering har også bæredygtighed og ansvarlighed i fokus. Endeligt skal det blive lettere for virksomheder at få et overblik, og modtage rådgivning om udviklingsmarkeder og finansieringsmuligheder.

Bedre rammevilkår og et diplomatisk superværktøj

Danmark skal sammen med vores partnerlande skabe bedre rammer for vækst. Det handler om at styrke institutioner, gøre det nemmere at drive forretning og modne sektorerne, så de er klar til investeringer.

Myndighedssamarbejdet – Danmarks diplomatiske superværktøj – spiller en central rolle i at opbygge kapacitet, forbedre rammebetingelser og udvikle gensidigt kendskab og ligeværdige relationer med afsæt i partnerlandets ønsker til samarbejde med Danmark. Vi skal intensivere de gode resultater. Her kan Danmark med fokus på gensidigheden i udveksling af erfaringer og kompetencer bidrage til at mindske afstanden fra policy til implementerede løsninger i partnerlandene.

Myndighedssamarbejdet skal fremover arbejde mere målrettet for at forbedre rammevilkår i partnerlande på

områder, som landene efterspørger, og som også kan være til gavn for danske virksomheder. Vi skal give danske virksomheder kendskab til kommercielle muligheder og adgang til beslutningstagere.

Bæredygtighed og ansvarlighed skal gå hånd i hånd med adgang til markeder og kapital. Vi skal bygge broer og undgå barrierer. Danmark skal bl.a. gennem EU arbejde for forbedrede rammevilkår samt for, at EU's handelspolitik bidrager til at fremme et tæt og ligeværdigt engagement med vores partnerlande. Det kan være via handelsaftaler, regionale økonomiske partnerskabsaftaler, toldpræference-systemer eller aftaler om investeringsfremme.

DANMARK VIL:

- > **Etablere en One-Stop-Shop i Udenrigsministeriet**, der giver virksomheder rådgivning om udviklingssamarbejdets finansierings- og partnerskabsmuligheder.
- > **Reformere erhvervsinstrumenterne**, så det bliver lettere og mere attraktivt for danske virksomheder at engagere sig på vækst- og udviklingsmarkeder. Der udarbejdes en ny facilitet, der rettes mod mellemstore virksomheder.
- > **Intensivere myndighedssamarbejdet**, så rammevilkår og relationer yderligere styrkes og kommer partnerlandet og Danmark mere til gavn.
- > **Etablere offentlige-private partnerskaber**, der kan gå sammen og løse større sektorudfordringer i partnerlande.

ET REFORMERET MULTILATERALT SAMARBEJDE

Den åbenlyse krise i det multilaterale samarbejde og presset på den internationale retsorden ændrer ikke ved gyldigheden af de grundlæggende regler, værdier og principper, der er forankret i FN-pagten. Et flertal af FN's medlemslande bakker op om det multilaterale system og arbejder for at revitalisere det. De har – som Danmark – en interesse i at fastholde et effektivt, ansvarligt og demokratisk multilateralt system, hvor også små lande har rettigheder og mulighed for at øve indflydelse.

Det multilaterale samarbejde er centralt for realiseringen af Danmarks interesser – ikke mindst som en platform for global alliancedannelse. Både vi og vores partnere i syd ønsker et effektivt og tidssvarende multilateralt system. Og et system, hvor de vigtige værdier og indsatsområder, som vi sammen med allierede har kæmpet for i en

årrække, eksempelvis kvinder og pigers rettigheder, ligestilling, klima, uddannelse og global sundhed – ikke udvandes eller trædes under fode.

Danmark vil fortsat bakke op om og arbejde for at reformere FN og den internationale finansielle arkitektur, så de kan tilpasse sig de globale udfordringer og partnerskaber, vi står overfor i dag. Vi skal vise FN vores tillid men samtidig insistere på omfattende reformer. Den faldende udviklingsbistand rammer det multilaterale system hårdt, men det er også en anledning til at effektivisere og undgå dobbeltarbejde. Vi lægger derfor op til at fastholde et højt niveau, men som er koncentreret om færre organisationer. Vi skal sikre, at vi giver vores bidrag på den mest effektive og hensigtsmæssige måde – både for modtagernes, vores samarbejdspartners og vores egen skyld.

Figur 3

Kilde:
United Nations Annual Report
2024.

FN HOLDER HÅNDEN UNDER VERDENS MEST UDSATTE

KLIMA

I 2023 støttede FN, at **178 millioner hektar landjord** blev omdannet til beskyttede områder og fik styrket forvaltningen af naturressourcerne.

HUMANITÆR HJÆLP

FN hjalp i 2023 med at mobilisere 23 milliarder USD til afgørende humanitær nødhjælp, som understøttede **128 millioner mennesker** i krisesituationer.

SUNDHED

I 2023 sikrede FN, at **133 millioner børn** blev vaccineret mod mæslinger, og at 15 millioner flygtninge og asylansøgere i 77 lande modtog essentielle sundhedsydelser.

FØDEVARESIKKERHED

FN sikrede, at **152 millioner mennesker modtog fødevarerhjælp i 2023**, hvilket understøttede bekæmpelsen af sult og styrkede fødevarerikkerheden.

Også i samarbejdet med multilaterale organisationer og fonde skal vi arbejde for, at det danske og europæiske aftryk er synligt – i bestyrelseslokalerne såvel som i marken.

Hvis det multilaterale system skal komme styrket ud af krisen, kræver det stærke alliancer. I den nordiske kreds, gennem EU og på tværs af kloden. Vi skal samtidig styrke vores partnerskaber med regionale og sub-regionale organisationer som AU, CELAC og ASEAN, der fremmer regionale svar med lokalt ejerskab.

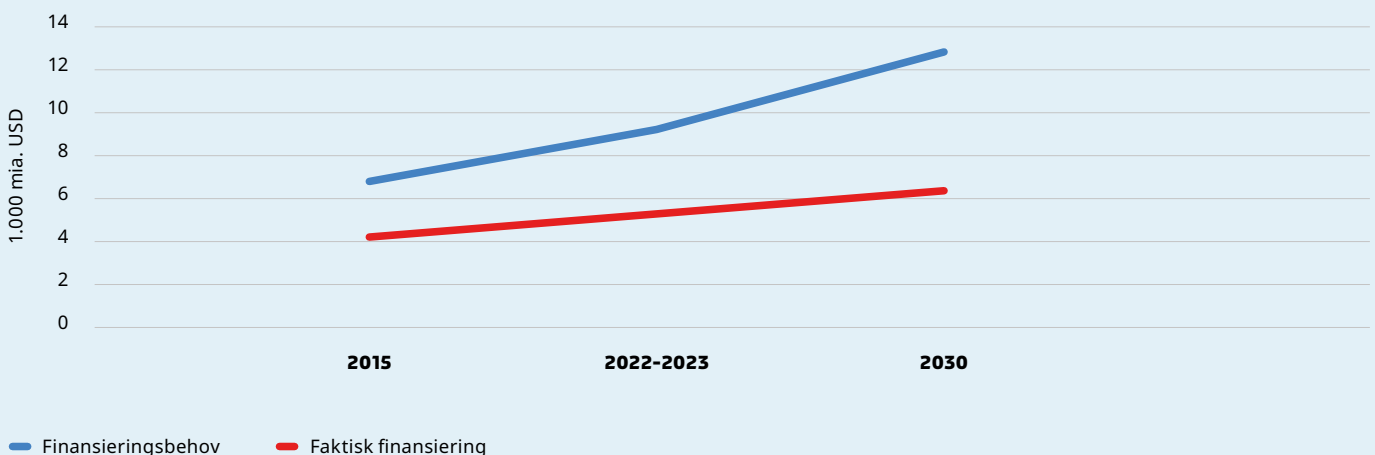
Vi står overfor nogle svære dilemmaer. På den ene side ønsker vi et større bilateralt aftryk. Samtidig er det vigtigt, at vi bakker op om multilateralismen i en tid, hvor det multilaterale samarbejde er under pres. Gennem den multilaterale bistand kan vi nå millioner af mennesker – også i lande, hvor Danmark ikke selv er til stede og på områder, hvor vi ikke selv har bilaterale indsatser. Det gælder ikke mindst i skrøbelige kontekster og humanitære kriser. Men FN-systemet kan og skal være mere effektivt, og vi kan med rimelighed kræve mere.

DANMARK VIL:

- > **Skabe alliancer og samarbejde med partnere**, der arbejder for et inklusivt, internationalt samarbejde baseret på multilateralisme og folkeretten.
- > **Bruge det multilaterale samarbejde som løftestang** for danske prioriteter og strategisk alliance-dannelse, så vi opnår en mere effektiv støtte, bedre resultater og global gennemslagskraft.
- > **Arbejde aktivt for reformer i FN**, de multilaterale udviklingsbanker og det humanitære system, så arbejdsdelingen er klar, og indsatsen er effektiv.

Figur 4: Figuren illustrerer den voksende forskel mellem behovet for udviklingsfinansiering i vækst- og udviklingslandene til realisering af Verdensmålene og de faktiske beløb.

FINANSIERINGSGAB FOR AT KUNNE NÅ VERDENSMÅLENE

Kilde: OECD – Global Outlook on Financing for Sustainable Development 2025. Data fra UNCTAD – World Investment Report 2023: Investing in Sustainable Energy for All.

GEARING AF RESSOURCER

Verden står i en dyb finansieringskrise og med voksende gældsbyrder. Det har enorme konsekvenser for lav- og mellemindkomstlandene. Det årlige finansieringsgab for at nå verdensmålene anslås til over 4.000 milliarder USD – og beløbet forventes at stige markant frem mod 2030. Adgang til kvalitetsuddannelse og sundhed kræver enorme ressourcer. Det humanitære system mangler finansiering til at respondere på et stigende antal konflikter. Og mens behovet for kapital vokser, ser vi som nævnt en tendens til, at flere lande reducerer deres udviklingsstøtte.

Dansk udviklingssamarbejde gør en reel forskel, men vi må være ærlige: Vores bidrag kan på ingen måde finansiere den enorme udfordring, verden står over for. Vores indsatser skal derfor i langt højere grad mobilisere andre ressourcer – være katalysatorer, hvor en dansk krone udløser 3, 4 eller 5 kroner i bæredygtige investeringer i partnerlande.

Vi skal sikre, at det danske udviklingssamarbejde i højere grad fungerer som en investering, der skal give mest muligt udvikling og politisk indflydelse pr. krone. Både Impact Fund Denmark og EIFO er afgørende aktører for mobilisering af ressourcer og tilvejebringelse af privat finansiering. Det arbejde skal vi bygge videre på. Danmark er frontløber i mobiliseringen af bæredygtige investeringer. Vi skal bygge på succesen i mobilisering af klimafinansiering, samarbejdet med pensionsfonde og brede modellerne ud på tværs af udviklingssamarbejdet til andre områder. Det gælder også støtten til de strategiske civilsamfundspartnere.

Vi skal udvikle nye finansieringsværktøjer, der giver mulighed for finansiering til et bredere udsnit af aktører. Fokus har for entydigt været på de små og de helt store indsatser. De mellemstore skal også have en rolle. Vi udbreder paletten af instrumenter, der kan accelerere impact-investeringer i udviklingslande, herunder fra danske kapitalforvaltere og fonde.

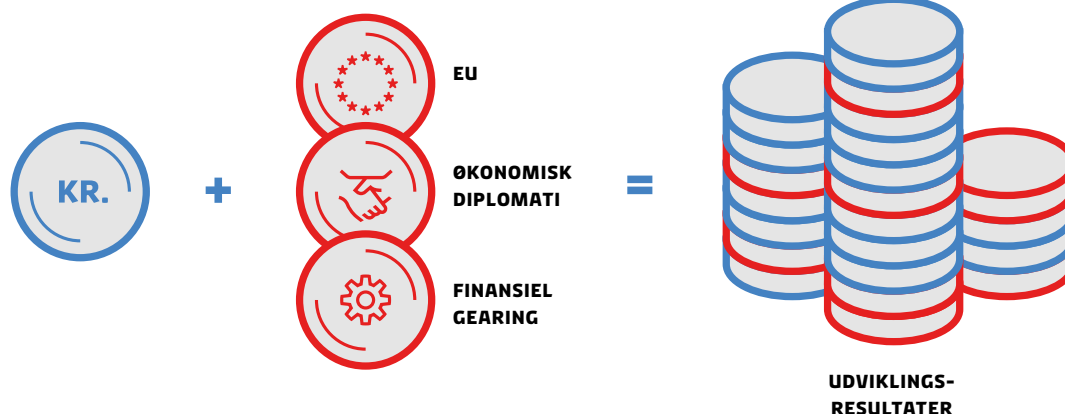
International finansiel arkitektur

Danmark vil fortsat bakke op om og presse på for reformer af den internationale finansielle arkitektur og de multilaterale udviklingsbanker. Vi skal sikre den nødvendige finansiering, fair repræsentation og et finansielt sikkerhedsnet, der virker for alle. Det indebærer øget adgang til finansiering på fordelagtige vilkår og støtte til ansvarlig gældsforvaltning. Når gældsbyrden bliver uholdbar, vil Danmark arbejde for mere effektive gældsbehandlinger. De multilaterale udviklingsbanker er afgørende med deres katalytiske karakter, hvor hver investeret krone gearer langt større finansiering.

Forrest på klimafinansiering

Danmark skal forblive i front på klimafinansiering. Vi skal øge private investeringer, presse de multilaterale udviklingsbanker til større ansvar og sikre bedre adgang til finansiering for de mest sårbare. Mobilisering af privat kapital er afgørende, og Danmark fortsætter med at udvikle innovative finansieringsinstrumenter.

DANSK BISTAND ER KATALYTISK

IMPACT FUND DENMARK

Impact Fund Denmark (tidligere IFU) har planer om at investere mere end 30 milliarder kroner i det globale syd i de kommende fem-seks år. Investeringer, som udover den direkte investerede kapital, skaber langsigtede, bæredygtige udviklingseffekter som jobskabelse, grøn omstilling, skatteindtægter, og adgang til centrale ydelser. Gennem Impact Fund Denmark mobiliserer Danmark langt mere privat kapital ved at kombinere offentlige og private finansieringskilder. Dermed gøres investeringer i udviklingslande mindre risikofyldte for private investorer. Impact Fund Denmark's omfattende indsats er muligjort af reformen af IFU i 2023 og de planlagte statslige kapitalindskud i perioden 2024-30.

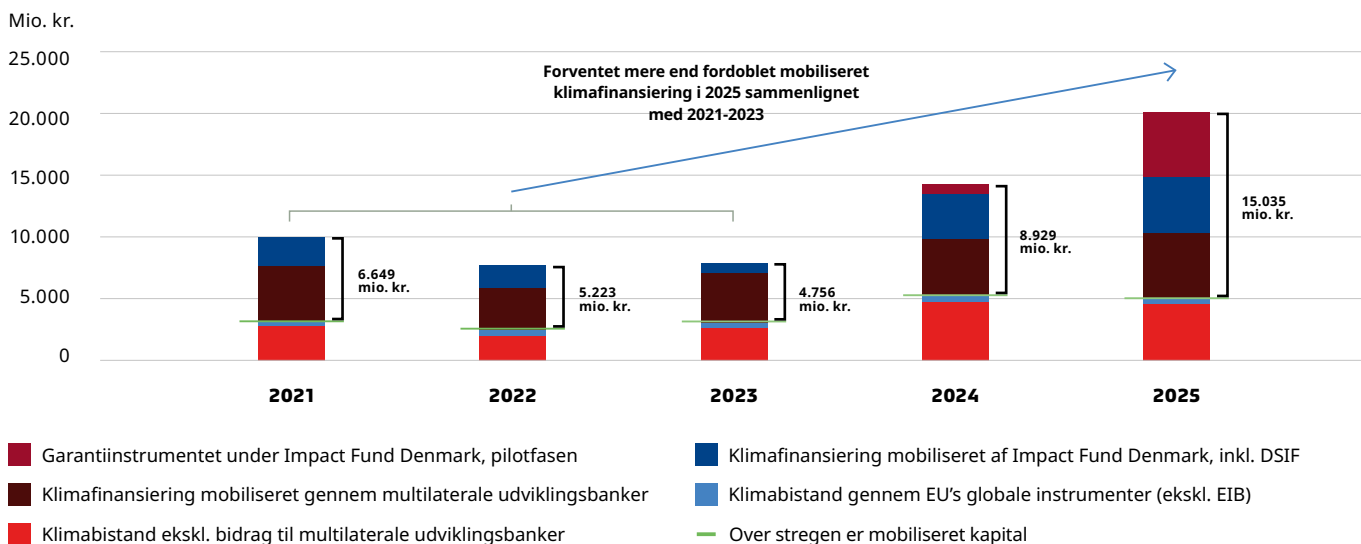
Et nyere initiativ er den såkaldte Afrika-facilitet på foreløbig 100 mio. kr., der giver Impact Fund

Denmark mulighed for at investere i små og mellemstore projekter, som involverer partnerskaber mellem danske og afrikanske virksomheder. Det er et arbejde, vi skal bygge videre på. Et andet væsentligt ben i reformen er, at Impact Fund Denmark proaktivt engagerer sig på den udviklingspolitiske scene i Danmark og internationalt. Som en del af indsatsen og reformen ændrede IFU navn til Impact Fund Denmark. **Impact** er kernen i fondens arbejde: fondens investeringer skaber udvikling og bæredygtige løsninger. **Fund** understreger kapitalens betydning som middel til at realisere varig forandring. **Denmark** cementerer det danske afsæt i internationale investeringer.

Figur 5: Dansk bistand mobiliserer meget mere klimafinansiering – forventet mere end en fordoblingsfaktor fra 2021-2023 til 2025.

OVERSIGT OVER DANSK BIDRAG TIL KLIMAFINANSIERING 2021-2025

1) Tal for 2021-2023 er faktisk realiseret finansiering. Tal for 2024-2025 er baseret på midler afsat på Finansloven, samt estimater for mobiliserede midler. 2) Estimater for klimafinansiering via de multilaterale udviklingsbanker er lavet pba. danske ejerandele af MDB'erne samt ventet udvikling i MDB'ernes samlede bidrag til klimafinansiering med udgangspunkt i MDB'ernes fælles COP29 udmelding. 3) Estimater for bilateral klimabistand er forudset forsat på samme niveau som 2024 (30 pct. af \$06.3). 4) Estimater for bilateralt mobiliseret privatfinansiering er baseret på tal fra IFDK.

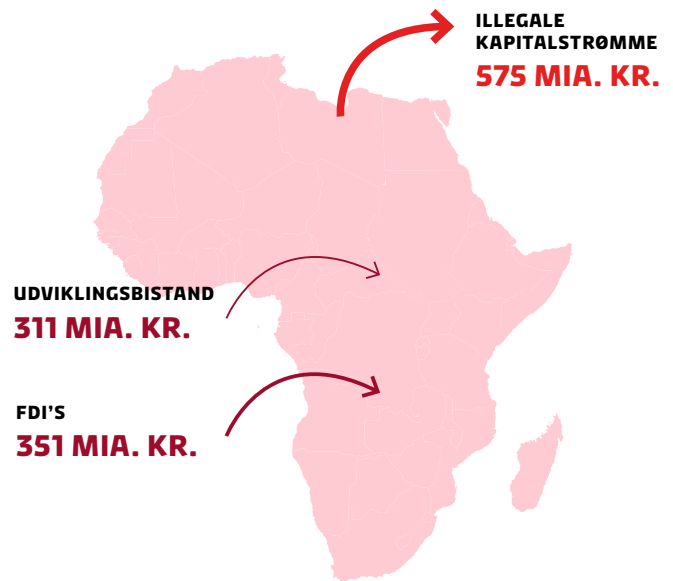
Kilde: Økonomiministeriet og Udenrigsministeriet.

Figur 6: Kapitalflugt fra det afrikanske kontinent som følge af illegale kapitalstrømme, herunder skatteunddragelse, blev i 2020 anslået til at være næsten på højde med tilstrømning af udviklingsbistand og direkte udenlandske investeringer (FDI's).

National ressourcemobilisering

Hvis investeringer skal trives og vokse af sig selv, er det afgørende, at rammevilkårene er på plads. Partnerlande skal styrke deres egen evne til at finansiere udvikling. Det skal ske ved at øge skatteindtægter igennem fair, progressive og transparente skattesystemer, udstede bedre og mere bæredygtige og grønne statsobligationer, afskaffe subsidier til fossil energi, forbedre offentlig og finansiel gennemsigtighed og forvaltning samt bekæmpe korrupsion og kapitalflugt. Det skal Danmark fremme og understøtte. Hvert år mister lav- og mellemindkomst-lande milliarder på grund af ulovlig kapitalflugt og skatteunddragelse. Korrupsion er en enorm udfordring, der også rammer danske virksomheder i udviklingslande.

Kilde: OSAA, 2022.

DANMARK VIL:

- > **Fremme reformer af den internationale finansielle arkitektur** for at øge finansiering til klima og udvikling, inklusiv mobilisering af privat kapital og forbedrede rammevilkår.
- > **Styrke finansieringsinstrumenter** der kan mobilisere milliarder til bæredygtige investeringer i Afrika og andre regioner.
- > **Styrke samarbejde mellem kapitalforvaltere og civilsamfundsorganisationer** for at finde nye måder at mobilisere investeringer, herunder på mere uprøvede områder som fx klimatilpasning og humanitære indsatser.
- > **Levere på klimafinansiering ved at afsætte 30 pct. af udviklingsmidlerne til klimaindsatser**, hvoraf 60 pct. går til klimatilpasning.
- > **Styrke fair og progressiv skatteindkrævning i partnerlande**, så de kan reducere afhængigheden af ekstern finansiering, bekæmpe kapitalflugt samt korrupsion og styrke sammenhængskraften i samfundet.

EU I EN HOVEDROLLE

Den Europæiske Union er som samlet blok verdens suverænt stærkeste aktør inden for udviklingssamarbejdet. Den position bliver kun tydeligere, når USA skærer i bistanden – også selvom flere europæiske lande også har reduceret. EU stod for ca. 42 pct. af officiel udviklingsstøtte i 2023. Med ændringerne i USA's engagement, bliver denne andel endnu større. EU udgør ca. en sjettedel af verdensøkonomien og er ofte en stærk samhandelspartner for og investor i udviklingslandene. Det skal vi bygge på. Men vi må samtidigt erkende, at EU ikke får den rolle, opmærksomhed og indflydelse, som tallene tilsiger.

Derfor skal vi være mere tydelige i kommunikationen om, hvad EU er, hvad EU står for og ikke mindst, hvad EU tilbyder. EU skal differentiere sig klarere fra andre geopolitiske aktører som USA, Kina, Rusland og Golfstaterne.

EU skal tilbyde et ligeværdigt og troværdigt partnerskab. Dette er Europas unikke tilbud: et langsigtet engagement, partnerskab baseret på gensidig respekt og en samarbejdsform, der prioriterer fælles velstand og stabilitet. Det gælder også på migrationsdagsordenen, hvor EU vil være central i arbejdet med at finde nye løsninger på migrationsudfordringerne i samarbejde med vores partnere i syd. Danmark spiller en ledende rolle i indsatsen.

Fælles handling og et stærkere Global Gateway

Danmark har en stærk stemme i EU. Den skal vi bruge til få hele Europa til at trække i samme retning og dermed udvide vores globale rækkevidde markant. Vi er som EU allerede i gang. I fællesskab arbejder vi for at styrke reel integration af udviklingssamarbejdet med de øvrige politiske instrumenter som handel, investeringer og partnerskaber, hvor EU har et stærkt mandat. Det sker både i Bruxelles men også på de mange EU-delegationer, hvor vores europæiske interesser varetages, og udviklingsindsatserne spiller en central rolle i at skabe partnerskaber.

Vi skal bruge det danske EU-formandskab til at sætte vores præg på EU's udviklingssamarbejde, humanitære indsatser og eksterne ageren, så det bliver mere effektivt, geopolitisk og integreret – ikke mindst i relation til den kommende flerårige budgetramme efter 2027. Global Gateway har potentiale til at styrke Europas bånd til partnerlande og aktivere vores eget erhvervsliv, men det kræver, at midlerne bruges mere fleksibelt og strategisk,

tænkes sammen med øvrige eksterne politikker, og at der kommer fokus på hurtigere, reelle og synlige resultater ude i partnerlandene.

Handelspolitik og markedsadgang med grønne ambitioner og danske løsninger

Mange udviklingslande har et stort potentiale for at øge deres samhandel med EU. Det er i vores fælles interesse. Men landene møder ofte barrierer, som begrænser markedsadgangen. Ligesom de selv kan have svære rammevilkår som korrupsion og mangel på infrastruktur og kvalificeret arbejdskraft. Gennem EU skal vi arbejde for handelsaftaler, der giver landene bedre muligheder for eksport og økonomisk integration. Vi ønsker et styrket handelssamarbejde med lande, der tror på frihandel modsat protektionisme.

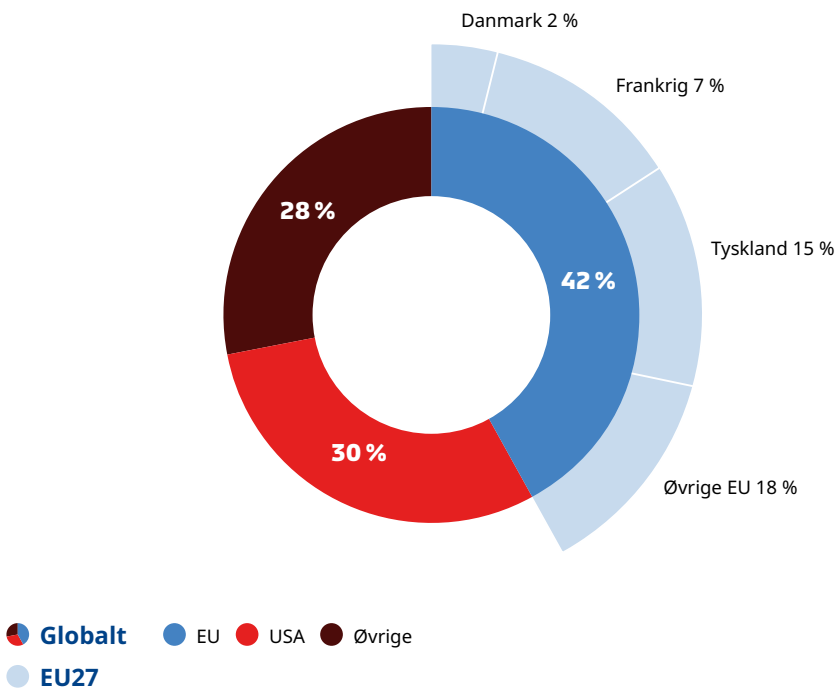
Europas grønne omstilling skal skabe muligheder for partnerlandene – ikke lukke døre. Lav- og mellemindkomstlande skal ikke ekskluderes fra grønne markeder, men skal derimod støttes i at blive en del af de grønne værdikæder. Det skaber samtidigt muligheder for dansk erhvervsliv, som har verdensførende grøn teknologi.

DANMARK VIL MED AFSÆT I EU-FORMANDSKABET:

- > **Arbejde for at styrke EU's rolle som foretrukken partner** med en mere interesserede, integreret og geopolitisk udviklingspolitik.
- > **Bidrage til at skabe sammenhæng i EU's politikker**, fx så bæredygtighedsregulering understøtter – og ikke utilsigtet hæmmer – partnerlandenes økonomiske vækst.
- > **Bidrage aktivt til både at forme EU's instrumenter** og bakke op om gennemførelsen i praksis med særligt fokus på Global Gateway.

EU'S ANDEL AF GLOBAL UDVIKLINGSBISTAND OG DANMARKS ANDEL AF EU'S UDVIKLINGSBISTAND

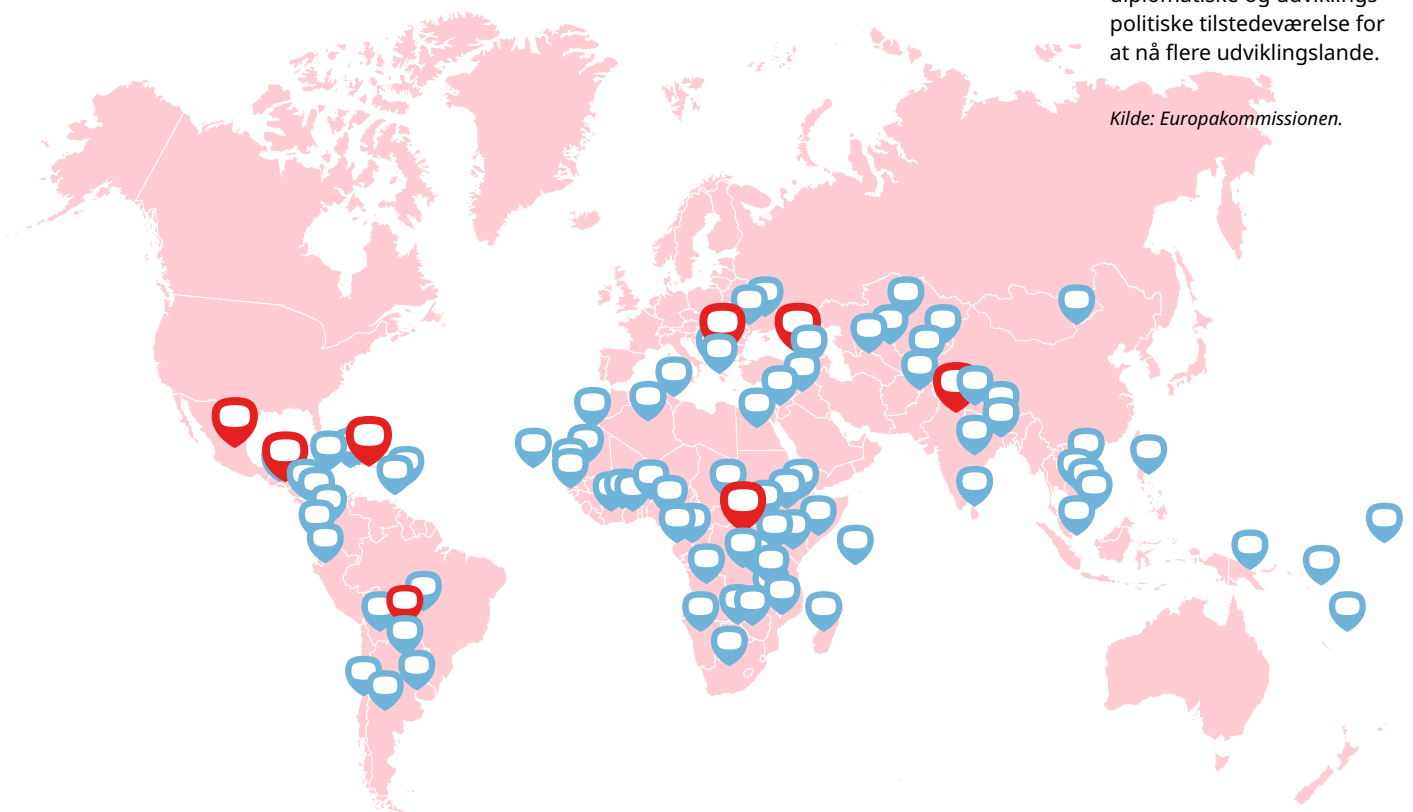

Figur 7: EU's andel af global udviklingsbistand. Med 88,9 mia. EUR i 2024 udgjorde EU's (EU+MS) samlede udviklingsbistand ca. 42 pct. af den globale udviklingsbistand. Målt på andel af BNI er Danmark EU's tredjestørste udviklingsdonor.

Kilde: OECD-DAC, 2025.

EU OG GLOBAL GATEWAY ER MARKANT TIL STEDE I UDVIKLINGSLANDENE

● Landeinitiativer ● Regionale initiativer

Figur 8: Kortet viser lande med EU Global Gateway projekter. Danmark skal arbejde med og gennem EU's diplomatiske og udviklingspolitiske tilstedeværelse for at nå flere udviklingslande.

Kilde: Europakommissionen.

PRIORITEREDE INDSATSOMRÅDER

JOBKABELSE, ØKONOMISK VÆKST, HANDEL OG INVESTERINGER

Danmark skal fremme udviklingen af moderne, grønne og digitale økonomier, der bliver del af den globale økonomi. Ved at bidrage til at skabe stabile samfund med bæredygtig vækst og erhvervsvenlige rammevilkår, retsstatsprincipper og bekæmpelse af korruption, banes vejen samtidig for danske virksomheders handel og investeringer i anstændige jobs og industriudvikling til fælles gavn.

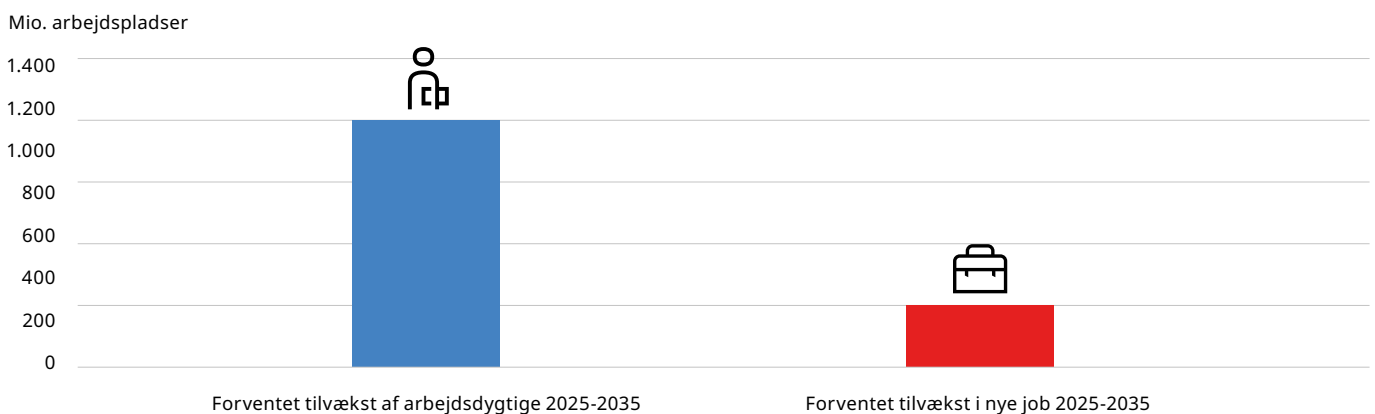
Jobskabelse først som sidst

Skabelse af værdige jobs, hvor arbejdstagerrettigheder respekteres, er og bliver afgørende for bæredygtig økonomisk udvikling, fattigdomsbekæmpelse og politisk stabilitet. Ikke mindst når man ser på den store og voksende andel af unge i udviklingslandene.

En stærk privatsektor både ude og hjemme er central. Danmark skal mobilisere private investeringer til partnerlandene gennem nye og målrettede erhvervsinstrumenter, der kan levere bedre finansieringsmuligheder for små og mellemstore virksomheder (SMV'er). Og vi skal styrke bæredygtige værdikæder bl.a. gennem direkte rådgivning og kapacitetsopbygning til virksomheder i afrikanske lande. Det gør vi også for at fremme bæredygtig sourcing og forbrug. Når vi hjælper partnerlande med at leve op til europæiske krav til bæredygtighed i produktion, skaber vi også grundlag for øget eksport, vækst og beskæftigelse.

Figur 9: Antallet af unge i den arbejdsduelige alder løber fra jobskabelsen i mange udviklingslande. Frem mod 2035 anslås det, at 1,2 mia. unge mennesker kommer ind på arbejdsmarkedet i udviklingslandene. Det globale arbejdsmarked ventes at skabe 420 mio. nye job i den samme periode. Ved udviklingslande forstås modtagerlande/territorier jf. OECD-DAC.

DER VENTES AT MANGLE OP MOD 800 MIO. JOBS I UDVIKLINGSØKONOMIERNE I 2035

Kilde: Verdensbanken 2025 – Growth and Jobs Overview.

Jobskabelse handler også om anstændige jobs. Lønninger, arbejdstagerrettigheder og ordentlige arbejdsmarkeds-vilkår er afgørende for, at vækst bliver bæredygtig og inkluderende. Danmark har erfaringer med en stærk social dialog, effektive arbejdsmarkedsparter og et arbejdsmarked, der sikrer både høj beskæftigelse og gode arbejdsforhold. Den danske model skal i endnu højere grad indtænkes i vores udviklingsindsats, så vi skaber jobs - også til de unge. Danske virksomheder kan gennem investeringer og lokal etablering bidrage hertil.

Handel og investeringer – vejen til varig vækst

Partnerlande har et stort potentiale for at øge deres samhandel med omverden, men kan møde barrierer som begrænset markedsadgang. Danmark skal bakke op om reformer, der forbedrer erhvervs klimaet, bekæmper korruption, reducerer transportomkostninger og styrker retsstatsprincipper. Som investor og virksomhedsejer – stor eller lille – skal man kunne regne med den private ejendomsret og uafhængige domstole til at håndhæve kontrakter. Gennem EU skal vi arbejde for handelsaftaler, der giver landene bedre muligheder for eksport og økonomisk integration. Sammen med vores partnere skal vi bidrage til at projektmodne investeringsplaner og kanalisere tilgængelig international kapital til konkrete investeringer i landene.

Digital transformation og nye teknologier kan accelerere økonomisk vækst ved at øge produktiviteten og skabe nye jobs. Adgang til fri information og viden kan demokratisere innovation og teknologisk udvikling. Men en tredjedel af verden har stadig ikke adgang til internettet. Vi skal arbejde for at lukke den globale digitale kløft og reducere barriererne for deltagelse i den globale digitale økonomi. Vi skal arbejde for, at partnerlande høster gevinsterne af digitalisering og kunstig intelligens.

Adgang til grøn energi og kritiske råstoffer er afgørende for den grønne omstilling, og mange af vores partnerlande spiller også her en central rolle, fordi de har store ressourcer, som endnu ikke er fuldt udnyttet. Danmark skal arbejde for, at råstofudvinding sker ansvarligt herunder med respekt for menneskerettigheder, og at der også skabes jobs indenfor forarbejdning i partnerlandene. Det kræver styrkede råstofpartnerskaber gennem EU.

DANMARK VIL:

- > **Udvikle bæredygtige værdikæder**, der skaber lokale arbejdspladser.
- > **Styrke frihandel, investeringer og markedsadgang** både mellem landene og med EU.
- > **Intensivere fokus på jobskabelse for unge** gennem ny målrettet indsats.
- > **Fremme danske/europæiske kommercielle investeringer i udviklingslandene.**
- > **Understøtte iværksætter og små og mellemstore virksomheder**, så der skabes flere lokale jobs og vækstmuligheder bl.a. gennem en målrettet finansieringsfacilitet, der imødekommer behovene hos 'the missing middle'.
- > **Fremme en sikker og inklusiv digital infrastruktur og kunstig intelligens**, så flere kan få adgang til økonomiske muligheder og viden.

RESPONS PÅ KONFLIKTER, TVUNGEN FORDRIVELSE OG IRREGULÆR MIGRATION

Konflikt, tvungen fordrivelse og irregulær migration er blandt vor tids største udfordringer. Over halvdelen af verdens fattigste lever i konflikt- og kriseramte områder. Det sætter det humanitære system under stigende pres. Irregulær migration mod Europa har store menneskelige konsekvenser og udfordrer de europæiske samfund og landene langs migrationsruterne. Det er afgørende, at EU leverer løsninger, der både håndterer de grundlæggende årsager til irregulær migration og samtidig arbejder innovativt med at bremse presset på Europas grænser. Det kræver stærke partnerskaber med landene langs migrationsruterne og villighed til sammen at se på nye løsninger på migrationsudfordringerne. Fred og stabilitet er udgangspunktet for social og økonomisk udvikling i udviklingslande, og det er i Danmarks interesse at skabe bedre vilkår og fremtidsudsigter for mennesker der, hvor de bor.

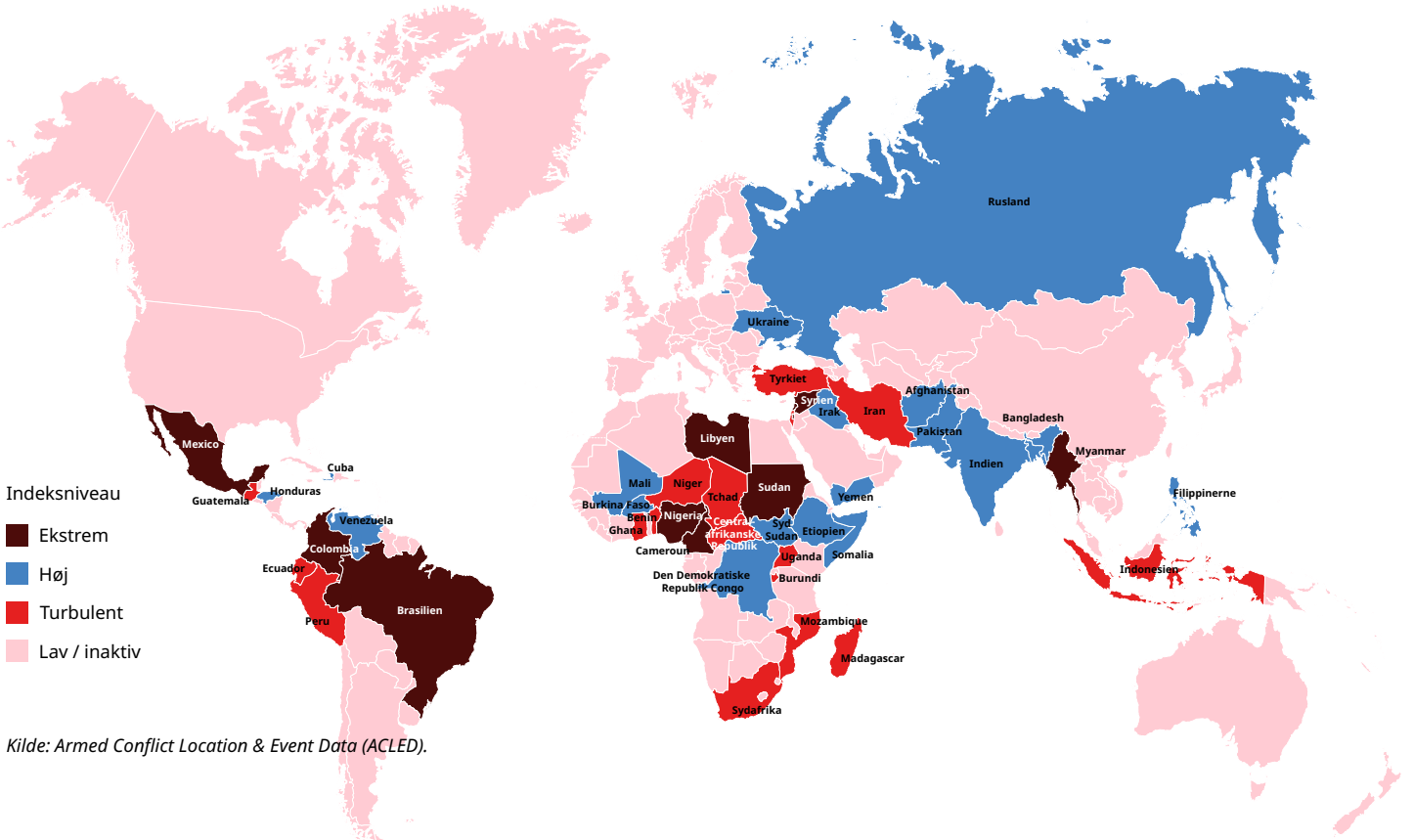
Styrket indsats for fred og sikkerhed

Antallet af konflikter er næsten fordoblet i verden over de sidste fem år. Hvert femte barn på jordkloden bor i en konfliktzone eller er på flugt derfra. Klimaforandringerne forværrer eksisterende spændinger og skaber nye – særligt i skrøbelige områder.

Vi skal fortsætte vores langsigtede indsats for udvikling, fred og sikkerhed, terrorbekæmpelse, forebyggelse og stabilisering. Danmark skal kunne træde hurtigt til, når der opstår behov for stabiliserings tiltag i Europas nærområder. Og vi skal fortsætte med at samtænke civile og militære stabiliseringsindsatser.

Figur 10: Index over konfliktrelaterede dødsfald, december 2024. Siden 2020 er det globale konfliktniveau næsten fordoblet, og et konservativt estimat er, at der i 2024 var næsten 233.000 konfliktrelaterede dødsfald særligt i kraft af eskalerende konflikter i fx Ukraine, Gaza, Sudan og Myanmar, kombineret med høj dødelighed bl.a. relateret til kriminalitet og terrorisme i lande som Mexico, og Brasilien, samt i det centrale Sahel.

KONFLIKTNIVEAUET I VERDEN ER STIGENDE

Kilde: Armed Conflict Location & Event Data (ACLED).

UKRAINEINDSATSEN

Ruslands aggressionskrig mod Ukraine har haft drastiske konsekvenser. Boliger og infrastruktur er ødelagt, og mere end 10 millioner ukrainere er fordrevet. Siden 2022 har Danmark ydet ca. 6,3 mia. kr. i udviklingsbistand. En væsentlig del til regionen Mykolaiv, hvor partnerskabet med de lokale myndigheder sikrer lokalt ejerskab og ledelse. Ukraine ønsker at genopbygge bedre og grønnere, men her og nu er fokus på reetablering af vand-, varme- og energiforsyning, social infrastruktur og humanitære behov. Parallelt bringes danske erhvervsinstrumenter i spil for at styrke den private sektor – ligesom twinning med danske kommuner og civilsamfund bidrager til erfaringsudveksling og kapacitetsopbygning.

Forebyggelse af og varige løsninger på konflikt kræver lokalt lederskab og en klar rolle til kvinder, unge og det lokale civilsamfund. Vi skal gøre vores for, at det multilaterale system træder til og leverer troværdige løsninger. Vi skal støtte FN's fonde og programmer og de multilaterale bankers engagement i skrøbelige kontekster. Danmarks medlemskab af FNs sikkerhedsråd 2025-2026 er en vigtig platform hertil.

Fokus på humanitære behov og langsigtede løsninger

Ved offentliggørelsen af denne strategi har mere end 300 mio. mennesker behov for humanitær bistand, men der mangler finansiering til at møde behovene, og presset på det humanitære system er større end nogensinde før. Angreb på humanitære aktører har nået uholdbare højder, og beskyttelse af civile og humanitær adgang er stadig mere udfordret.

Danmark skal fortsat kæmpe for respekten for den humanitære folkeret, international flygtningeret og menneskerettighederne. Vores humanitære støtte skal forblive neutral, uafhængig og behovsbaseret. Og vi skal have den fornødne fleksibilitet og i endnu højere grad arbejde igennem nationale og lokale aktører.

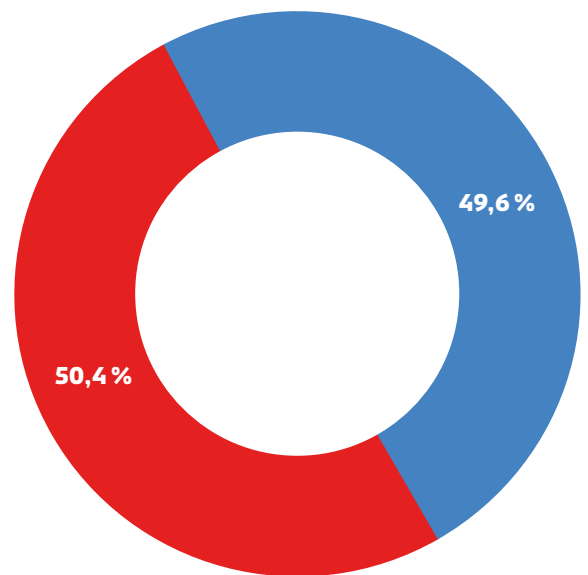
Langt størstedelen af verdens kriser ender med at være langvarige. Humanitær støtte og indsatser for fred og sikkerhed skal i så høj grad som muligt integreres med langsigtede udviklingsindsatser med fokus på de mest sårbare. Det gælder bl.a. i forhold til adgang til uddannelse

Figur 11: Kløften mellem finansiering af humanitære appeller og estimerede humanitære behov; figuren viser tal fra 2024.

Kilde: Funding progress on 2024 coordinated plans, OCHA Financial Tracking Service (fts.unocha.org/home/2024/plans).

KLØFTEN MELLEM FINANSIERING OG ESTIMEREDE HUMANITÆRE BEHOV

- Humanitær bistand, 169 mia. kr.
- Udækkede behov, 172 mia. kr.

og sundhed. Vi skal gennem forebyggelse imødegå nye flygtningestrømme og fortsætte vores støtte til internt fordrevne og flygtninge, særligt i nærområderne, som håndterer størstedelen af verdens flygtninge.

Nye løsninger på irregulær migration

Konflikt, fattigdom, befolkningstilvækst, klimaforandringer og manglen på jobs skaber migrationsstrømme mod Europa. Migrationspresset imod Europa er ikke bæredygtigt og truer sammenhængskraften i EU og i Danmark. Menneskesmuglere udnytter irregulære migranter for profit.

Irregulær migration er en kæmpe udfordring for både oprindelses-, transit- og destinationslande, som vi kun kan løse i fællesskab.

Danmark har påtaget sig en ledende rolle i EU om at finde nye løsninger på Europas migrationsudfordringer. Som led heri fortsætter vi med at gå i front med vores tilgang til ligeværdige og langsigtede partnerskaber med transit- og oprindelseslande om i fællesskab at adressere den irregulære migration på ruterne imod Europa. Sammen med partnerlandene arbejder vi for at styrke migrationsforvaltningen, bekæmpe menneskesmugling og beskytte migranter mod udnyttelse.

Danmark skal fastholde sin ledende rolle i arbejdet for et nyt europæisk asylsystem, der for alvor skal bryde den nuværende incitamentsstruktur til at tage den farlige rejse mod Europa. Vi skal sammen med ligesindede EU-medlemslande fremme nye løsninger på udfordringerne forbundet med irregulær migration og via vores indsats underbygge EU's strategiske partnerskaber med lande langs migrationsruterne.

Vi skal fortsat have fokus på staters pligt til at tage imod egne borgere og arbejde for, at migranter uden lovligt ophold ikke kan forblive i Danmark og EU.

DANMARK VIL:

- > **Bidrage til stabiliseringen af Europas nærområder** og agere hurtigt og fleksibelt i krydsfeltet mellem udvikling og sikkerhed.
- > **Investere i forebyggelse, udvikling og stabilitet**, før kriserne rammer.
- > **Fastholde rollen som toneangivende humanitær donor** med fokus på effektive og bæredygtige løsninger.
- > **Støtte lokalt ledede, langsigtede udviklingsindsatser i langtrukne kriser**, hvor fokus er på fredsopbygning, konflikthåndtering og bæredygtige løsninger.
- > **Fastholde Danmarks ledende rolle i EU i arbejdet for et nyt europæisk asylsystem.**
- > **Fremme nye løsninger på udfordringerne ved irregulær migration**, etablere tætte partnerskaber med transit- og oprindelseslande og understøtte EU's strategiske partnerskaber, så migrationsudfordringerne håndteres i tæt samarbejde med EU og Europas naboregioner.
- > **Samarbejde med oprindelseslandene om styrket modtagelse og reintegration af deres borgere**, så de kan vende hjem under ordnede forhold.
- > **I udgangspunktet ikke give langsigtet udviklingsbistand** til stater, der nægter at tage imod deres egne statsborgere.

RETFÆRDIG, BÆREDYGTIG OG GRØN OMSTILLING

De globale udfordringer med klimaforandringer, tørke, oversvømmelser, pandemier, reduceret biodiversitet, øget forurening og fødevarerisikler forstærker hinanden. Uden investeringer i både bæredygtig og grøn omstilling, klimatilpasning, sundhedssikkerhed, opkvalificering og omskoling risikerer vi, at udviklingen går den forkerte vej.

Vi kan ikke sætte et hegn om klima- og miljøudfordringer. Forurening, temperaturstigninger og ekstremt vejr stopper ikke ved landegrænser. Og selvom verden er optaget af andre akutte kriser, må vi huske, at klimakrisen er vores generations største udfordring – og at den kræver internationalt samarbejde og store investeringer.

Det er særlig vigtigt nu, hvor USA vil udtræde af Paris-aftalen samt udfordrer klimaforandringernes alvor og Verdensmålene.

Men der er også muligheder. Især i Afrika findes enorme potentialer indenfor grøn energi og råstoffer, der er afgørende for omstillingen. Vedvarende energi er ikke bare godt for klimaet, herunder luftforurening, det er også i langt de fleste tilfælde den billigste løsning. Grøn omstilling i vores partnerlande er derfor både i deres egen interesse, og kan desuden bidrage til Europas energiomstilling. Samtidig kan vi bringe danske virksomheder i spil via vores erhvervsinstrumenter og myndighedssamarbejde, fordi de har den relevante teknologi.

Implementering i højsædet – vedvarende energi i stor skala

Ekspertter vurderer, at vi er på vej mod en temperaturstigning langt over Parisaftalens mål om at holde den gennemsnitlige globale temperaturstigning under 2 grader – og helst nede på 1,5 grader. Ambitionerne skal hæves, og Danmark går, også gennem EU, forrest i klimaforhandlinger og understøtter FN som det legitime forum, hvor de globale klimaspørgsmål forhandles.

Men aftaler er ikke nok. Vi skal sikre implementering af landenes nationale klimahandlingsplaner. Fossil energi skal udfases, og COP28-målet om at tredoble vedvarende energi og fordoble energieffektivitet skal realiseres. Det kræver et tæt parløb, især via myndighedssamarbejde og globale energipartnerskaber. Omstillingen skal være retfærdig, og jobs i den fossile sektor skal veksles til flere jobs indenfor vedvarende energi. Over 600 millioner mennesker i Afrika mangler elektricitet, og globalt er

2,3 milliarder mennesker forsat afhængige af forurenende brændsler til madlavning. Hvis vi ikke sikrer adgang til grøn energi, fastholdes udviklingslande i fossil afhængighed og fattigdom.

Grøn samtækning

De grønne indsatser skal integreres bedre på tværs af klima, vand, miljø og natur men også tænkes tættere sammen med andre udviklingsmål som sundhed, fødevarer og jobskabelse. Vi når ikke Verdensmålene uden at håndtere klimakrisen, og vi løser ikke klimakrisen uden samtidig at beskytte naturen. Danmark er gået forrest med bl.a. Aftale om et Grønt Danmark, som kan inspirere andre lande til grøn samtækning.

Skovindsatser er et godt eksempel. Skove absorberer enorme mængder CO₂, beskytter biodiversitet og regulerer vandkredsløb. Men afskovning bidrager til 10-15 pct. af drivhusgasudledningerne, hvilket gør skovbevarelse og genopretning afgørende.

Klimatilpasning – en nødvendighed for sikkerhed og stabilitet

Klimaforandringerne rammer lokalt og er allerede et spørgsmål om overlevelse for mange lande. Klimatilpasning forebygger fattigdom, migration og ustabilitet og er derfor også sikkerhedspolitik. Danmark var blandt de første lande til at støtte Fonden for tab og skader, og det vil fortsat være et prioriteret område, hvor Danmark vil arbejde for at sikre mere støtte til verdens mest klimasårbare lande. Danmark vil støtte partnerlande i at styrke deres tilpasning af infrastruktur, samfund og levegrundlag. Styrkelse af biodiversitet og genopretning af økosystemer som vådområder og mangroveskove er afgørende, ligesom vi skal sikre klimatilpasset landbrug, rent drikke- og spildevand og bæredygtige fødevarer-systemer. Naturbaserede løsninger er centralt. Danske virksomheder kan levere vigtige løsninger, eksempelvis bæredygtig drikke- og spildevandshåndtering samt reducere madspild og fødevarer tab gennem bedre kølekæder.

Behovene er forskellige. Vi har som bærende princip i klimatilpasning, at vi lytter og lader indsatser været ledet af lokale behov. Beskyttelsen og inddragelsen af oprindelige folk med respekt for deres rettigheder, herunder princippet om frit, forudgående og informeret samtykke (FPIC), samt inddragelse af lokale civilsamfund, er afgørende for en bæredygtig indsats.

DANMARK VIL:

- > **Kombinere klima-, miljø- og udviklingsmål i videst muligt omfang** og sikre større samtænkning af tilpasning og reduktionsdagsordenen.
- > **Øge klimatilpasningen**, bl.a. gennem energi, bæredygtig drikke- og spildevands-håndtering, naturbaserede løsninger, oversvømmelsesbeskyttelse og tørkeresistente afgrøder. Derudover arbejde for, at en markant større andel af klimafinansiering går til klimatilpasning.
- > **Udbygge vedvarende energi i partnerlande** gennem danske løsninger, internationale alliancer og myndigheds-samarbejder.
- > **Understøtte udviklingen af transparente og troværdige** karbonmarkeder i udviklingslande.
- > **Beskytte og inddrage oprindelige folk** for at sikre en bæredygtig indsats.

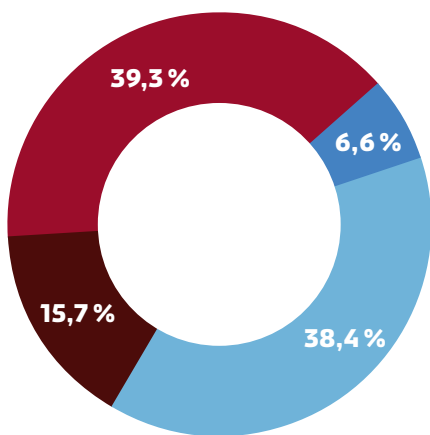
FORSVAR FOR DEMOKRATI OG MENNESKERETTIGHEDER

Den verdensorden, som Danmark har nydt godt af i årtier, er under forandring. Demokratiet er på verdensplan i tilbagegang, og mere end en tredjedel af verdens befolkning lever under autoritære regimer. Langt over halvdelen af jordens befolkning lever i samfund, hvor civilsamfundet er indskrænket, undertrykt eller lukket. En stor del af verdens befolkning lever i samfund med indskrænkning af minoriteters rettigheder.

Det er i Danmarks interesse fortsat at føre en udviklingspolitik med udgangspunkt i de værdier og principper, som vi selv er rundet af. Vi skal med afsæt i en menneskerettighedsbaseret tilgang til udvikling støtte et stærkt, uafhængigt og mangfoldigt civilsamfund, frie medier, et uafhængigt retssystem, ansvarlige politiske partier og uafhængige statslige aktører som nationale menneskerettigheds- og ombudsmandsinstitutioner. Vi skal støtte dem, der kæmper for demokratisk selvbestemmelse.

STØRSTEDELEN AF VERDENS BEFOLKNING LEVER IKKE I DEMOKRATIER

- Fulde demokratier
- Hybridregimer
- Mangelfulde demokratier
- Autoritære regimer

Figur 12: Andel af verdens befolkning efter den styreform, de lever under. Over de seneste år er andelen af verdens befolkning, der lever i 'fulde demokratier' blevet mindre. Figuren viser tal fra 2024.

Kilde: The Economist Intelligence 2024.

Samtidig skal vi tage afsæt i en realistisk vurdering af den verden, vi agerer i. Vi skal også tale med dem, vi ikke er enige med.

Vi skal samtidigt skabe råderum for, at demokratiet kan slå rod og stå imod. Det handler om, at alle mennesker er frie til at ytre sig, tænke, tro og forsamles frit. Civilsamfundet spiller en vigtig rolle i styrkelse og beskyttelse af grundlæggende værdier som demokrati, retsstatsprincipper og menneskerettigheder. Stærke, mangfoldige civilsamfund har værdi i sig selv. Vi vil fortsat være fortalere for, at troværdige og uafhængige medier skal kunne stimulere en åben og fri debat og stille dem, som har magten, til ansvar. Dansk udviklingssamarbejde vil fortsat levere utvetydig støtte til religions- og trosfrihed, ikke mindst med fokus på indsatser for forfulgte kristne.

Det er også i vores fælles interesse at respondere på den stigende mis- og desinformation. Digital teknologi rummer uanede muligheder for et aktivt og levende demokrati, men misbruges mange steder til overvågning, forfølgelse, chikane og spredning af desinformation. Det øger politisk polarisering, underminerer offentlighedens tillid til myndighederne og lukker ned for den demokratiske samtale.

Unge – en forandringskraft for en mere fredelig, retfærdig og bæredygtig verden

Demokrati er ensbetydende med meningsfuld inddragelse. Det gælder ikke mindst i forhold til en verdenshistorisk stor ungdomsgeneration, hvor mange føler sig marginaliserede og udelukkede fra samfundet. De udgør samtidigt en enorm ressource.

Gennem samarbejde af, med og for unge vil vi give unge reelle medbestemmelses- og handlemuligheder. I Danmark har vi en stærk tradition for at fremme børn og unges deltagelse gennem et levende foreningsliv. Unge fra Danmark og udviklingslandene har meget at lære af hinanden. Vi vil samarbejde med ungdomsorganisationer, der skaber forandring lokalt, nationalt og globalt, og vi vil arbejde for, at unge har en reel stemme i politiske processer.

Ligestilling, kvinders, pigers og LGBT+ personers rettigheder

Ligestilling, kvinders, pigers og LGBT+ personers rettigheder er under pres globalt. Bl.a. på grund af at USA

og andre lande stiller spørgsmål ved værdier, som vi hidtidig har kæmpet for sammen. Kvinder udelukkes fra at træffe centrale beslutninger om eget liv og om udviklingen af deres samfund. LGBT+ personer oplever for mange steder at blive kriminaliseret. Danmark skal stå vagt om vores grundlæggende værdier. Og vi skal arbejde aktivt for at fremme ligestilling, kvinder og pigers rettigheder, LGBT+ personers rettigheder, og for kampen mod seksuel og kønsbaseret vold – også online. Det er centralt for det enkelte menneske og for samfundet, og vi ved, at investeringer i ligestilling betaler sig.

Respekt for universelle menneskerettigheder

Menneskerettighederne er ikke kommet af sig selv. De er formet og udviklet gennem det multilaterale samarbejde mellem landene bl.a. i FN. Det er også her, vi skal forsvare menneskerettighederne for at bevare dem. Det kan vi ikke tage for givet.

Danmark vil modarbejde og stå vagt om retten til ikke at udsættes for vold, dødsstraf og tortur. Danmark har en særlig ekspertise på området, som vi skal bygge videre på. Næsten tre tusinde menneskerettighedsforkæmpere er blevet dræbt de seneste ti år. 2024 blev det mest dødelige

år for journalister nogensinde. Andre kæmper videre. De fortjener vores fortsatte støtte.

På trods af verdenssamfundets anerkendelse af oprindelige folks rettigheder ved FN's Erklæring om Oprindelige Folks Rettigheder (UNDRIP) fra 2007, udsættes oprindelige folk fortsat for voldsomme menneskerettighedskrænkelser, herunder når det gælder retten til deres traditionelle landområder, territorier og ressourcer. Danmark udgør sammen med Grønland en vigtig stemme i forsvaret for og realiseringen af deres rettigheder. Oprindelige folks rettigheder er en høj fælles prioritet for Danmark og Grønland, der bygger på flere årtiers engagement. Det engagement skal vi videreføre og styrke.

Endelig skal vi bidrage til at sikre en stemme til og indsats for mennesker med handicap. Mennesker med handicap udgør omkring 1,3 milliarder af verdens befolkning. Heraf bor en milliard i et udviklingsland. De er uforholdsmæssigt hårdt ramt af fattigdom og manglende adgang til eksempelvis uddannelse, sundhed og deltagelse i samfundet. Danmark vil styrke indsatsen på området, så mennesker med handicap i højere grad kan blive set som en ressource.

DANMARK VIL:

- > **Styrke demokratiet, civilsamfundets råderum**, inddragelsen af unge og indsatsen mod mis- og desinformation.
- > **Fremme ligestilling, kvinder og pigers rettigheder og LGBT+ personers rettigheder på tværs af indsatsen.**
- > **Understøtte menneskerettigheder gennem multilaterale forhandlinger** og støtte til forkæmpere, oprindelige folk, mennesker med handicap og kampen mod tortur.

UDDANNELSE OG SUNDHED

Adgang til uddannelse og sundhed er et afgørende udgangspunkt for udvikling. Og for at få produktivitet, innovation og bæredygtig vækst til at blomstre.

På trods af markante fremskridt står verden stadig overfor alvorlige udfordringer med at sikre adgang til kvalitetsuddannelse og basale sundhedsydelser. Ca. 250 millioner børn står udenfor skolesystemet på globalt plan. Et tal, der stort set ikke har rykket sig i 10 år. Mere end 4 mia. mennesker har ikke fuld adgang til basale sundhedsydelser. De regionale forskelle er markante, da 33 pct. af børn og unge i skolealderen i lavindkomstlande ikke går i skole sammenlignet med kun 3 pct. i højindkomstlande.

Danmark står stærkt på sundhedsområdet med en ekspertise, der vækker genklang internationalt. Fra forebyggelse og behandling af sygdomme, herunder kroniske sygdomme, til kampen mod antibiotikaresistens og pandemier. Vi har en unik model med et tæt samarbejde mellem forskning, den offentlige og den private sektor. Et system, som vi kan inspirere resten af verden med bl.a. gennem vores myndighedssamarbejde og i multilaterale fora. Vores civilsamfund gør desuden en stor indsats, især i skrøbelige og konfliktfyldte områder. Danmark har ligeledes unikke erfaringer med faglige uddannelser, der kan inspirere vore partnerlande.

Uddannelse som drivkraft for udvikling

Adgang til kvalitetsuddannelse er afgørende for at bryde den negative spiral og er samtidig en forudsætning for økonomisk udvikling og demokratisk deltagelse. De voksende ungdomsgenerationer i mange partnerlande lægger et massivt pres på eksisterende uddannelses-systemer. Alene i Afrika er der behov for mindst 9 millioner nye klasseværelser og 9,5 millioner ekstra lærere inden 2050.

Danmark vil fortsat investere i opbygningen af stærke og effektive uddannelsessystemer – både gennem vores multilaterale engagement og i tæt samarbejde med civilsamfundet. Vi vil arbejde med udvikling af læreplaner, indkøb af læremidler og uddannelse af engagerede og kompetente lærere. Kvinder og pigers adgang til skolegang vil have særlig prioritet.

Erhvervsuddannelser – nøglen til jobs

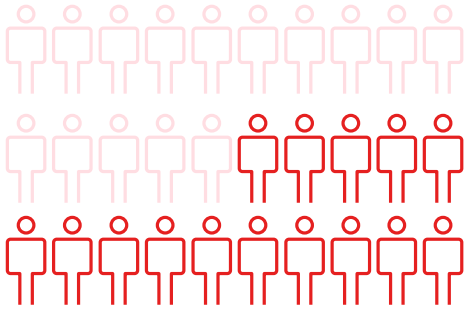
Vi skal arbejde for bedre og flere erhvervsuddannelser, der giver adgang til jobs, der er værd at blive for. Det er noget af det, allerflest unge i vore partnerlande efterspørger. Vi skal bidrage til at styrke samarbejdet mellem uddannelsessystemet, arbejdsmarkedets parter samt virksomheder og myndigheder i partnerlandene, så de unge får hjælp til at komme ind på arbejdsmarkedet. Som led i dette skal danske uddannelsesinstitutioner bringes i spil og bidrage til indsatsen og udveksling af unge mellem Danmark og partnerlandene.

DANMARK VIL:

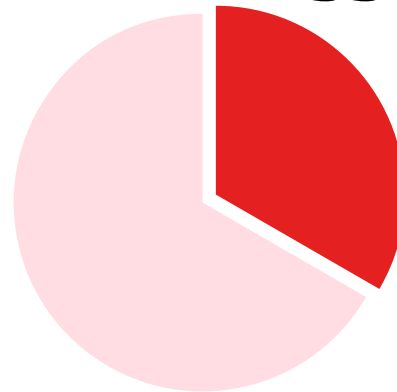
- > **Styrke uddannelses- og sundhedssystemer** for udvikling som forudsætning for bæredygtig vækst og jobskabelse.
- > **Udbrede og eksportere danske løsninger**, der bygger på vores stærke kompetencer inden for sundhed og uddannelse – til inspiration og gavn globalt.
- > **Arbejde for bedre adgang til erhvervsuddannelser** og styrke samarbejdet mellem uddannelsessystemet, arbejdsmarkedets parter, virksomheder og myndigheder.
- > **Fastholde dansk lederskab** inden for seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder (SRSR) gennem multilaterale forhandlinger og støtte.

>50 %

33 % =

OVER HALVDELEN AF VERDENS BEFOLKNING HAR STADIG IKKE FULD ADGANG TIL ESSENTIELLE SUNDHEDSYDELSE

HVERT TREDJE BARN I SKOLEALDEREN I LAVINDKOMSTLANDE GÅR IKKE I SKOLE

Kilde: Universal Health Coverage (UHC) | NCD Alliance.

Styrkede sundhedssystemer – en grundsten

Adgang til sundhedsydelser er afgørende for velfungerende samfund. Det gælder særligt den primære sundhed, herunder mødre- og spædbarnssundhed, og bekæmpelse af smitsomme sygdomme som f.eks. aids, tuberkulose og malaria. Men det gælder også for kroniske sygdomme, der udgør en voksende sygdomsbyrde i mange udviklingslande. Efterslæbet fra COVID-19 har understreget behovet for fortsat at styrke sundhedssystemer, der i forvejen var pressede. Danmark vil fortsat støtte opbygning af bæredygtige, stærke og effektive sundhedssystemer med særligt fokus på udsatte befolkninger og skrøbelige stater.

Mental sundhed er en overset men afgørende dimension af udviklingsarbejdet. Mere end hver femte person i skrøbelige og konfliktramte samfund lider af alvorlige psykiske problemer. Blandt flygtninge er det helt op imod 50 pct. Danmark har en særlig ekspertise og styrkeposition på området, som vi skal bygge på.

Dansk lederskab inden for seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder

Seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder (SRSR) er under stigende pres. Det er menneskerettigheder, som

Danmark og mange andre betragter som universelle. Det anslås, at mere end 250 millioner kvinder i den fødedygtige alder i lavindkomstlande ikke har adgang til prævention. Hvert andet minut dør en kvinde eller pige i forbindelse med graviditet eller fødsel.

Derfor vil Danmark fortsat være en af bannerførerne i kampen for kvinder og pigers ret til at bestemme over egen krop – også i de normative fora. Vi vil fortsat støtte organisationer, der globalt arbejder for at sikre SRSR og lokalt leverer seksuelle og reproduktive sundhedsydelser såsom adgang til prævention og seksualundervisning samt sikre fødsler og aborter til de mest sårbare befolkningsgrupper.

Bæredygtig finansiering gennem partnerskaber

Sundhed og uddannelse udgør nogle af de tungeste poster på statsbudgetterne. Nedskæringer fra andre donorer øger presset på partnerlandenes evne til at finansiere helt basale ydelser. Derfor er der behov for at tænke nyt – også når det gælder finansiering, som langt fra kan dækkes af udviklingsbistand. Sammen med vores partnere skal vi udvikle innovative modeller, der kan mobilisere flere midler og fremme investeringer i uddannelse og sundhed.

EN MERE STRATEGISK OG EFFEKTIV BISTAND

Et partnerskab med Danmark om udviklingspolitik

Strategien her vil kun lykkes, hvis vi har hele Danmark med. Udviklingspolitikken skal være stærkere og bredere forankret gennem tidligere og tydeligere inddragelse. Det gælder ikke kun Folketinget og ministerierne, men bredden af det danske samfund. Derfor opretter vi et Partnerskab for Global Udvikling. Et samlingspunkt, hvor erhvervsliv, civilsamfund, fonde og vidensinstitutioner sidder med ved bordet i et samarbejde om udviklings-samarbejdet, og hvor repræsentanter fra vores partnerlande inddrages.

Partnerskabet skal mødes på højeste niveau én gang om året og være med til at give input og retning til implementering af strategiens målsætninger. Men det skal ikke bare være en diskussionsklub. Det skal være et sted, hvor aktørerne selv peger på, hvordan de konkret kan bringe deres ressourcer, viden og netværk i spil og bidrage til, at strategiens ambitioner bliver til virkelighed.

Mere udvikling for pengene – en lean udviklingspolitik

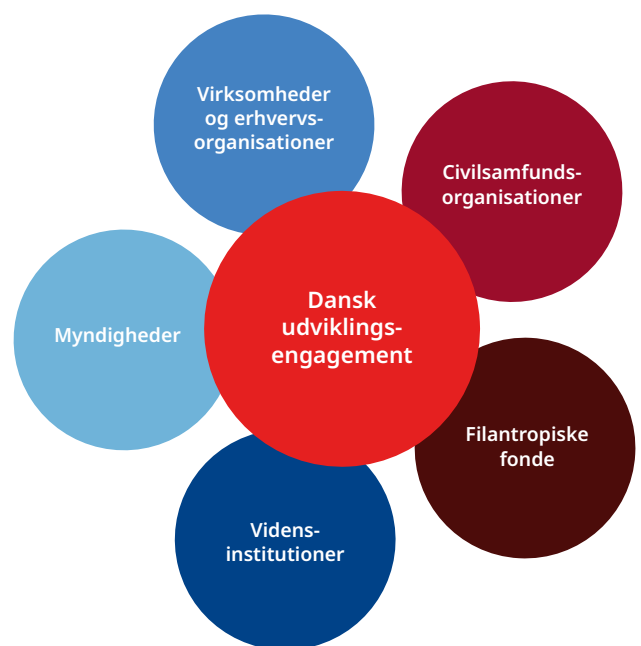
Men stærkt partnerskab gør det ikke alene. Vi skylder både danskerne og vores partnere, at hver eneste krone i udviklingsbistanden gør mest muligt gavn og skaber varige forandringer. Derfor arbejder vi allerede målrettet på at gøre bistanden mere effektiv, mere fokuseret og mere lean – og det er en indsats, vi hele tiden skal udvikle og styrke. Samtidig skal vi arbejde for, at EU's samlede udviklingsbistand i størst muligt omfang forfølger samme mål.

Vi skal løbende forenkle vores arbejdsgange, skære ned på unødigt bureaukrati og sikre større fleksibilitet, så vi kan reagere hurtigere og handle klogere dér, hvor behovet og mulighederne er størst. Det handler om at bruge ressourcerne dér, hvor de gør størst forskel. Samtidig skal vi trække endnu mere på den viden og erfaring, der findes blandt danske aktører og videnspersoner. Et fagligt panel vil kunne trækkes tidligt og fleksibelt ind i udformningen af indsatserne og bidrage til sparring og kvalitetssikring.

“Udviklingspolitikken skal være stærkere og bredere forankret gennem tidligere og tydeligere inddragelse. Det gælder ikke kun Folketinget og ministerierne, men bredden af det danske samfund.”

Figur 13: Danmarks udviklingsengagement skal i højere grad involvere den brede palette af relevante udviklingsaktører fra vidensinstitutioner til virksomheder.

HELE DANMARK I UDVIKLING

UDENRIGSMINISTERIET

Asiatisk Plads 2
1448 København K

Tlf.: +45 33 92 00 00
um@um.dk
www.um.dk

Design: Kontrapunkt

ISBN: 978-87-94339-68-1 (trykt version)
ISBN: 978-87-94339-67-4 (digital version)

Fotokredit

Side 2: CBI Ghana Ltd.
Side 4: SOPA Images / Getty Images
Side 8: Arla Foods Ingredients
Side 20: Moses Mubiru. Dansk Industri
(Arbejdsmarkedskonsortiet)
Side 24: Emil Hougaard, Ulandssekretariatet
Side 27: COLOURBOX
Side 29: Xaume Olleros / Stringer via Getty Images
Side 32: Omar Havana / Getty Images News via Getty Images

